

ТРАКТУВАННЯ СЮЖЕТУ ЗЦІЛЕННЯ РОЗСЛАБЛЕНОГО В ЗАХІДНОЄВРОПЕЙСЬКОМУ ТА РОСІЙСЬКОМУ РЕЛІГІЙНОМУ ЖИВОПИСІ XVII–XIX СТОЛІТЬ

У статті наведено результати мистецтвознавчого аналізу відомих західноєвропейських та російських пам'яток релігійного живопису XVII–XIX століть, що зображують християнський сюжет зцілення розслабленого при овечій купелі. Показано особливості трактування сюжету, композиції та художніх прийомів, а також висвітлено світоглядну основу даних творів.

Актуальність дослідження полягає у тому, що християнський сюжет зцілення розслабленого є рідким в історії іконографії та недостатньо вивченим. Мистецтвознавче дослідження даного сюжету в західноєвропейському та російському релігійному живописі надасть змогу детально проаналізувати його розвиток в аспекті композиційних особливостей та художніх прийомів.

Ключові слова: християнський сюжет зцілення розслабленого при овечій купелі, образотворче мистецтво, релігійний живопис, композиція, художній прийом.

У образотворчому мистецтві євангельські сюжети займають провідну роль поряд із міфологічними. Християнські митці намагались відійти від античної традиції зображення, створюючи новий художній стиль. Проте цікавість до античних мистецьких здобутків ніколи не згасала і знайшла своє яскраве вираження в епоху італійського Відродження [5]. Варто зазначити, що у західноєвропейському живописі художню традицію античності використовували вже у трактуванні християнських сюжетів.

Сюжет зцілення розслабленого при овечій купелі описано в Євангелії від Іоанна [1]. В традиції Православної Церкви цю подію згадують в четверту неділю по Пасці, що називають "про розслабленого". В Єрусалимі біля Овечих воріт, через які проганяли до храму жертвних тварин і де знаходився ринок цих тварин, була купальня (збудована у VIII ст. до н.е.), названа по-єврейськи Віфезда, що означає "дім милосердя". Згідно з біблійною оповіддю, біля Віфезди збиралося безліч хворих людей. Вони очікували на ангела, який часом сховався в купіль і заколював воду. Хто першим встигав увійти після цього у воду, зцілювався, на яку б хворобу не страждав. Ісус Христос, прийшовши до купальні, побачив розслабленого, тобто паралізованого, що страждав на свою хворобу тридцять вісім років. На запитання Ісуса, чи хоче він бути здоровим, той відповів: "Не маю нікого, пане, хто б мене, коли ото вода зрушиться, та й спустив у купіль: бо ось тільки я прийду, а вже інший передо мною поринає". На це Христос відповів: "Устань, візьми ложе твоє і ходи!" Хворий одразу зцілювався, взяв ложе своє і почав ходити. Це чудо сталося в суботу, а за іудейськими законами у цей день забороняється працювати, навіть якщо праця приносить добро. І за те, що Христос порушив давні заборони, іудеї почали переслідувати його і шукати нагоду вбити за недотримання закону та богохульство [1].

У образотворчому мистецтві зображення цього християнського сюжету зустрічається досить рідко. Проте можна назвати декілька відомих пам'яток, темою яких виступає даний сюжет. Це, зокрема, мозаїка в храмі Сант-Аполлінаре-Нуово в Равенні – прекрасний зразок візантійського мистецтва V–VI століть. У творі широкий контур надає постатям деякої площинності. Лики святих мають неприродно великі виразні очі. У русі фігур присутня деяка різкість, навіть експресивність, особливо це помітно в зображенні зціленого розслабленого.

Яскравим прикладом болгарського мініатюрного живопису є Євангеліє царя Іоанна Олександра Болгарського (1356), в якому присутні зображення "Купальня Віфезда в Єрусалимі" та "Ісус Христос зцілює розслабленого". У мініатюрі "Купальня Віфезда" досить схематично зображено саму купіль, в якій перебувають хворі, і над купілью – ангела, що заколює воду. По боках купелі показано хворих, що лежать. У нижній частині мініатюри представлено сюжет зцілення розслабленого. Ісус зцілює лежачого хворого і далі в цьому зображенні вдруге показується хворий, який зцілювався і йде із своєю постілью. Мініатюра написана дуже яскравими кольорами і має умовний орнаментований характер.

У зв'язку з нашим дослідженням варта уваги датована 1502 роком фреска російського майстра Діонісія із зображенням сюжету зцілення розслабленого, що перебуває в церкві Різдва Богородиці

Ферапонтова монастиря. У даному творі спостерігається різночасова оповідь сюжету. Розслабленого зображено двічі: у той час, коли він лежить, і в момент після зцілення, коли йде із постілля на спині. Двічі також відтворено групу апостолів та Ісуса Христа. Спочатку Ісус зцілює розслабленого, далі він зображується із групою фарисеїв (вони показані в традиційних головних уборах). Згідно з Євангелієм, євреї, дізнавшись про зцілення розслабленого, що сталося в суботу, переслідували Христа й шукали нагоду його вбити, на що Він сказав їм: "Батько мій нині робить добро, і Я роблю..." Таким чином, у фресці Діонісія ми бачимо подальший розвиток сюжету: не просто зображення моменту чуда зцілення, а й його наслідки, більш глибоке та детальне трактування подій.

Композиція Діонісія при всій її складності ритмічно урівноважена і має чітку завершеність, вона вражає своїм колористичним вирішенням. Домінуючу роль Діонісій відводить світло-блакитному кольору, який символізує небесне світло. Інші кольори мають м'який стриманий тон. Майстер навмисно висвітлює палітру, надаючи своїм образам особливу ніжність та сяючу чистоту. У ликах святих майстер виключає об'ємне моделювання, усі риси обличчя в нього прописані плавною текучою лінією. Своєрідна авторська манера також розпізнається за подовженими пропорціями фігур. На прикладі однієї цієї фрески можна говорити про Діонісія як про віртуозного монументаліста свого часу [6].

У російському іконописі також активно зверталися до сюжету зцілення розслабленого. Зокрема, цікавою є ікона, що належить до трійцьких таблеток другої чверті XV століття і перебуває в Сергієво-Посадському державному історико-художньому музею-заповіднику. На ній Віфезда зображена як чітко окреслена будівля, з якої струмить вода. Всередині купальні у вертикально видовжених арочних отворах показані хворі. За купальнею ліворуч височать гірки, якими показано природний ландшафт, далі присутній умовний архітектурний мотив. Образ зціленого є доволі мужнім та монументальним. У його вбранні присутній символічний червоний колір. В момент зцілення він перебуває у русі. Образ Ісуса – цілком динамічний. За Христом виступає група апостолів без німбів. Панують світло-коричневі холодні відтінки, на темно-бежевому фоні яскравими кольорами вирізняються вбрання святих та зціленого.

Подібні зображення сюжету, із чітко окресленою купальнею у вигляді будівлі з вертикальними арочними отворами та природним ландшафтом на задньому плані, часто зустрічаються в російському іконописі.

Ще один твір, про який варто згадати у нашому дослідженні, – це російська ікона, що, ймовірно, походить зі Мстьори і датується XIX століттям. Вона вирізняється рідкісною іконографією сюжету. На першому плані зображена геометрично окреслена купіль у вигляді паралелепіпеду, навколо якої перебувають недужні. У лівому верхньому куті біля купелі – Христос, який зцілює розслабленого, із групою апостолів. Але хворого, на відміну від інших іконописних зображень, показано ще не зціленого, він поки що сидить. По центру ікони зверху зображено янгола із крилами в червоно-синьому вбранні, що сходить з небес і заколює воду в купелі. Над ним – хрест. Тло сюжету – пейзаж, але досить орнаментований, що нагадує мініатюрний живопис. У верхньому правому куті – архітектурна будівля, наче замок. Образи хворих натуралістично виписані, вони активно спілкуються між собою. Деякі з них сліпі та кульгаві, хтось тримає сумки та палиці.

При створенні ікон майстри Мстьори інколи користувалися нідерландськими гравюрами Біблії Піскатора. Тому не дивно, що вони запозичили певні прийоми зображення із західноєвропейського мистецтва, з його характерним пейзажним тлом та великою кількістю побутових деталей.

Композиція написана на світлому тлі, в ній переважають яскраві світлі кольори, майже не використаний чорний колір. Саме ці ознаки дозволяють віднести дану ікону до Мстьорської іконописної школи.

У російському монументальному живописі сюжет зцілення розслабленого при овечій купелі зустрічається і в XVIII столітті. У церкві св. Миколи Чудотворця (1783) у Нерехті Костромської області є розпис на дану тему. У фресці помітний вплив італійського живопису. Майстер намагався вмістити подію в архітектурний пейзаж із застосуванням перспективи. В глибині, по той бік купальні, підходять хворі, по боках знаходяться архітектурні споруди з характерними ознаками – колона коринфського ордеру, арочні отвори. У самій купальні зображені двоє людей. Перед купіллю, на першому плані показаний розслаблений, що лежить, до якого приходить Ісус Христос з трьома апостолами. Зверху по центру, поряд із написом, зображено ангела, що заколює воду. У розпису помітне прагнення наслідувати західноєвропейські прийоми в передачі об'єму, перспективи, архітектурних мотивів. Але ці спроби виявляються досить примітивними і частково перевантажують композицію.

Мозаїка з сюжетом зцілення розслабленого також міститься на північній стіні храму Спасана-Крові в Санкт-Петербурзі. Вона виконана за ескізом художника О. П. Рябушкіна у XIX столітті. Тут помітне прагнення митця до трактування релігійного сюжету як певної історичної події. Ісус Христос показаний в темно-синьому хітоні та блакитному гіматії. На його божественну природу вка-

зує хрещатий німб. Усі інші присутні при цій події, зокрема апостоли, зображені без німбів як пересічні постаті. Сюжет зображено у приміщенні із колонами на задньому плані. Христос звертається до розслабленого, що лежить. Тіло хворого зображено реалістично. З великою майстерністю, об'ємно відтворені складки одягу на постатях. Обличчя святих мають індивідуальні риси. В зображенні інтер'єру помітне використання повітряної перспективи.

Слід зазначити, що до другої половини XVI століття зображення сюжету зцілення розслабленого можна знайти лише в творах сакрального живопису та в монументальному храмовому мистецтві [4, 5].

Доречним видається розглянути трактування досліджуваного сюжету на етапі його розвитку у жанрі релігійного живопису. У західноєвропейській мистецькій традиції в епоху бароко іспанський художник Бартоломео Естебан Мурільйо створив картину "Христос зцілює хворого в купелі Віфезда" (1667–1670). Ця робота – яскравий зразок живописного твору на даний релігійний сюжет, у ній майстерно використано прийом "сфумато", доведений Мурільйо до досконалості [2]. На першому плані зліва виступає Ісус Христос з апостолами, які звертаються до хворого, що лежить. У їх виразних позах, особливому ритмі жестів простежується композиційна збалансованість, що надає певної гармонійності їх образам. Переконаливо і майстерно зображено паралізоване тіло хворого в момент, коли він розповідає святим про свою тяжку долю. У глибині композиції показано античний архітектурний мотив: саму купальню, оточену людьми. А з неба спускається янгол, що заколює воду. Художник також насичує композицію різноманітними жанровими деталями: біля хворого лежить порожня таріль, глек, палиця, натуралістичне зображення яких вражає своєю фактурою. У правій частині картини Мурільйо зобразив маленького пса, тим самим надаючи сюжету певної побутовості. Переважають м'які коричнево-срібні відтінки кольорів, завдяки чому картина здається сповненою тишею та спокоєм.

У XVIII ст. до зображення досліджуваного сюжету звернувся також англійський художник Вільям Хогарт в картині "Купальня Віфезда" (1736). Його робота насичена античними мотивами й своїм виглядом нагадує театралізовану виставу. Сюжет трактується як античний міф, а не християнський сюжет. Особливу увагу привертає майже оголена постать хворого, що сидить. Тіло його виглядає цілком здоровим і прекрасним, без жодних ознак паралізованості. Серед присутніх помітна схожа на античну богиню оголена жінка. Сюжет поміщено всередину будівлі з типовими римськими арками. З неба спускається нагий янгол, у трактуванні якого простежується подібність до зображень античних амурів.

Оскільки сатира була головною рисою творчості Хогарта, то цілком закономірно, що це відобразилось на трактовці образів присутніх на події зцілення. Дехто з них вірить у силу Бога, а дехто сміється. Можемо припустити, що у такий спосіб художник намагався зобразити сучасне йому англійське суспільство. За манерою виконання картина нагадує стиль французького рококо. Зображення обрамлене в умовну раму з характерним для цього стилю декором.

Християнський сюжет зцілення розслабленого зустрічаємо також у творах відомого французького графіка XIX століття Гюстава Доре. У гравюрі "Зцілення в купелі Віфезда" (1860) композиція доволі стисла, але головні персонажі вражають своєю силою та величчю. Образ Христа показано майже монументально, його лик осяяний світлом, постать деякою мірою нагадує скульптурну статую. Хворий показаний у момент зцілення під час стрімкого руху вперед, коли він робить перший крок. При цьому його ноги показані сильними й міцними. На другому плані зліва зображено постаті інших присутніх. Вони здивовані тим, що відбувається, на їх обличчях – заздрість. Сюжет поміщений у характерний пейзаж із пальмами на задньому плані.

Близько 1880 року датський художник Карл Блох створив картину "Зцілення в купелі Віфезда". На ній з першого погляду привертає увагу образ Ісуса Христа у білому вбранні, яке випромінює світло. Він підіймає тканину, в тіні якої ледь помітна постать хворого. Зображення Христа та хворого побудовано на контрастному протиставленні світла і тіні. Згідно з християнським світосприйняттям, зцілення – це, насамперед, духовне очищення та відпущення гріхів. Якщо людина страждає фізично, то ці страждання є карою за гріхи. Але завжди є надія на Боже прощення. Можемо припустити, що автор намагався показати зустріч двох протилежностей: праведності та гріховності, світла та темряви.

Хворі зображені поруч з водою, у архітектурному інтер'єрі. Серед них виділяється чоловік в червоному головному уборі, що знаходиться досить близько до Христа. Також поруч із Спасителем показано групу людей, які зацікавлено стежать за тим, що відбувається. Картина Карла Блоха сповнена хвилюючим передчуттям, очікуванням дива.

Оригінальним є трактування сюжету зцілення хворого у творчості Роберта Бейтмана (1876–1877). На першому плані в реалістичній манері зображено янгола у світлому вбранні та зі світло-рожевими крилами, що сходять у воду. Колір його вбрання гармоніює з кольором будівлі купальні, в руці він тримає гілку, яка символізує мир та очищення. Плавними, майже нечутними кроками янгол ступає сходами купелі, його одяг лягає м'якими складками. На протилежному боці відкриваються

двері – тут зображено хворого, що намагається підвестися. Інші стражденні вже зайшли до купелі й, можливо, першими зйдуть до води, як її заколотить янгол. Але ніхто не виказує наміру допомогти розслабленому. За Євангелієм, його хвороба триває вже тридцять вісім років, і даний момент постійно і давно повторюється в житті страждальця. Художник зосереджується саме на цій частині оповіді, наголошуючи на ідеї співчуття, пробуджуючи в глядачах співпереживання.

У другій половині XIX століття російські митці починають працювати в жанрі історичної картини на християнський сюжет. Вони трактують біблійні оповіді як певні історичні події, в зображеннях яких поступово зникає сакральний зміст. Яскравим прикладом таких полотен є картина Миколи Бруні "Овеча купальня" (1885) – дипломна робота, за яку він отримав звання художника I ступеня. Даному зображенню первісно не надавалось ритуального релігійного значення. В постаті Ісуса Христа відсутнє зображення німба. Вражає об'ємне трактування одягу постатей, матеріальна фактура предметів. Композицію картини побудовано так, щоб зосередити увагу саме на постаті Ісуса, який звертається до хворого. У картині відчувається духовний контакт між ним та розслабленим, показано момент їхньої розмови. Погляд хворого сповнений надії на зцілення. Постаті апостолів та іншого невідомого немічного зображені на задньому плані, але їхня співпричетність до події підкреслюється виразами облич, сповнених передчуття чуда.

Яскравим трактуванням сюжету є твір Яна Ціонгліньського "Овеча купальня" (1885). Тут показано чимало хворих, змучених довгим очікуванням на зцілення. Відчувається не тільки фізична, а і духовна втома усіх, хто прийшов до купальні. У глибині картини зображено прихід Христа. Художник змальовує момент, коли ще не всі це збагнули: в натовпі хтось побачив Спасителя та вказує іншим на нього, а хтось настільки змучений хворобою, що зовсім не помічає, що відбувається.

Слід зазначити, що, на відміну від іконописних, в історичних зображеннях розслабленого переважно показано таким, що лежить. Автори прагнули передати не стільки момент зцілення, скільки зустріч Ісуса Христа з хворим – мить, що передусє диву. Вони акцентують на значущості цієї події через саму позу хворого, який змушений лежати, вказують на його безпомічність, підкреслюють його похилий вік і, відповідно, надзвичайно довгий період самої хвороби. Їх хвилює оповідь події, особисте сприйняття якої в кожного з них різне.

У релігійних зображеннях доречним було показувати саме момент зцілення – дар Бога. Хворого найчастіше зображували вже зціленим, коли він йде із постіллю в руках. Як ми вже вказали раніше, інколи в одному творі розслабленого могли показати двічі – хворим та в момент зцілення. Тобто, іконописці та автори історичних творів в своїх зображеннях ставили перед собою різні цілі, з чого й простежуються відмінності трактування даного сюжету.

Отже, нами розглянуто еволюцію зображення християнського сюжету зцілення розслабленого при овечій купелі на прикладі релігійних та живописних зображень в слов'янській та західноєвропейській традиціях. Релігійні зображення різних часів, шкіль та країн помітно відрізняються між собою, кожне з них є окремим твором мистецтва. Порівняно з живописними творами в сакральних зображеннях, а саме в іконопису, присутній іконографічний канон, згідно з яким розслабленого найчастіше показано в момент зцілення, святі представлені в традиційному вбранні з обов'язковими атрибутами їхнього зображення.

Водночас, складно говорити про суттєві спільні риси живописних зображень даного релігійного сюжету, оскільки не обмежені церковним каноном автори в своїй творчості керуються особистим світосприйняттям та розумінням зображуваної події. Звичайно, що час та місце накладають відбиток на творчості майстрів, тому серед розглянутих творів російського та західноєвропейського живопису не було подібних за композицією чи стилістичним вирішенням зображень досліджуваного сюжету. Кожний твір являє собою окремий цілісний та завершений образ, створений його автором.

Використані джерела:

1. Оздоровлення недужого при Витесді 1–15 [Електронний ресурс] // Євангелія Г. Н. І. Христа від Йоана [пер. І. Хоменко]. – Режим доступу : <http://bibliya.in.ua/index.php/site/knyha?k=ioan>
2. Бенуа А. Н. История живописи всех времен и народов: Современ. написание / Александр Бенуа. – СПб. : Нева, 2002. – Т. 4. : Испанская и французская живопись с XIV по XVII вв. – 2004. – 446 с., 8 цв. ил.
3. Вифезда [Электронный ресурс] // Энциклопедический словарь Брокгауза и Ефрона. – Режим доступа : <http://enc-dic.com/brokgause/Vifezda-85167/>
4. Лазарев В. Н. История византийской живописи / В. Н. Лазарев. – М. : Искусство, 1986. – 331 с.
5. Лихачева В. Д. Искусство Византии IV–XV веков / В. Д. Лихачева. – Л. : Искусство, 1981. – 310 с., ил.
6. Муратов П. П. Древнерусская живопись. История открытия и исследования / П. П. Муратов. – М. : Айрис-Пресс : Лагуна-АРТ, 2005. – 427 с.
7. Припачкин И. А. Иконография Господа Иисуса Христа / И. А. Припачкин. – М. : Паломникъ, 2001. – 135 с.

Кравченко Наталия Ивановна, кандидат искусствоведения

Воробьева Александра Ильинична, студент

Трактование сюжета исцеления расслабленного в западноевропейской и российской религиозной живописи XVII–XIX столетий

В статье приведены результаты искусствоведческого анализа известных западноевропейских и российских памятков религиозной живописи XVII–XIX столетий, на которых изображен христианский сюжет исцеления расслабленного при овечьей купели. Показаны особенности трактования сюжета, композиции и художественных приемов, а также освещена мировоззренческая основа данных произведений.

Актуальность исследования состоит в том, что христианский сюжет исцеления расслабленного является редким в истории иконографии и недостаточно изученным. Искусствоведческое исследование данного сюжета в западноевропейской и российской религиозной живописи предоставит возможность детально проанализировать его развитие в аспекте композиционных особенностей и художественных приемов.

Ключевые слова: христианский сюжет исцеления расслабленного при овечьей купели, изобразительное искусство, религиозная живопись, композиция, художественный прием.

Nataliya Kravchenko, Candidate of Art criticism

Oleksandra Vorobyova, Student

"Healing of the Paralytic in the Pool of Bethesda" in Western European Art and Russian Religious Painting of the 17th–19th centuries

In this article the image of christian plot of "Healing relaxed is considered at a sheep bathhouse" in the West-European art and Russian religious painting of 17th – 19th of century In detail christian legend of "Healing relaxed" is described and also a place is marked, where this event was . The oldest images of this plot are considered in the article, beginning from the Byzantium art of 5th – 6th of century the bright standard of that is a mosaic with the stage of "Healing relaxed" in the temple of The Basilica of Sant' Apollinare Nuovo in Ravenna. An example of the Bulgarian miniature of 14th of century is also made with the stages "Bathhouse Bethesda in Jerusalem" and "Healing relaxed", where the image of this plot has the conditional ornamented character yet. The bright standard of the Russian mural painting of 16th of century is an image of this plot at work of prominent icon-painter Dionisiy. In the fresco Dionisiy uses a plot, where the relaxed is represented twice: lying and in the moment of healing, when he goes along with a bed on a back. In this fresco talent of Dionisiy opens up as a masterly artist at one time.

For the greater opening of theme of "Healing relaxed" in a fine art to the article the examples of the Russian icon-painting are driven with the image of this plot. In works of icon-painting with the stage of "Healing relaxed" sharp-edged building is represented with the vertical arched opening and chaotic natural landscape in the background. Here image of saints and relaxed sufficiently static. In the pose of Jesus Christ the set motion is in the characteristic gesture of benediction. An image is built on dark local tones.

It should be noted that to the second half of 16th of century of image of this plot it is possible to find only in works of the sacral painting and in a monumental temple art.

In the West-European art the Spanish artist Bartolomeo Esteban Murillo calls to this theme. His picture is "Christ зцілює of patient in a bathhouse Bethesda" presents the bright standard of picturesque work on this religious plot. The reception of "sfumato" is masterly used in a picture, in the image of faces of Jesus with apostles and also body paralysed. An artist satiates composition various genre details, bringing in the same in christian legend of certain vital reality.

The picture of 18th of century of the English author William Hogart is considered in this article. In his work this subject is interpreted ancient myth.

In the French art of 19th of century the theme of "Healing relaxed" is presented by engraving of Gustav Dore. Composition of engraving is sufficiently compressed, but main personages strike a look the force and grandeur. Character of Christ is shown almost monumentally, his figure reminds a sculptural statue aught.

In the picture of the Danish artist Carl Bloch "Healing Flea is in a bathhouse Bethesda" character of Jesus Christ, the figure of that is surrounded by light, attracts attention. The image of Jesus Christ and patient is built on the contrasting contrasting of light and shade. Thus an author tried to show meeting of two opposite personalities : justness and sinfulness, light and darkness.

Original is interpretation of this subject in work of Robert Beytman. Bathhouse – place of event, an artist depicts from an unusual side. Angel and suffering represented by an artist in a realistic manner. An author marks the idea of sympathy.

In the second half of 19th of century the Russian artists begin to work in the genre of historical picture on a christian plot. They interpret biblical stories as historical events in the images of that sacral maintenance disappears gradually are certain. The prime example of such linens is a picture the "Sheep bathhouse" of Nikolay Bruni. This image primitively did not get ritual religious value. The image of nimbus disappears in the figure of Jesus Christ. By volume interpretation of clothing of figures, material invoice of objects, strikes. In a picture a spiritual contact is felt between Christ and relaxed, a moment is shown their.

Interesting interpretation of plot in the Russian religious painting is robot Jan Sionglinsky the "Sheep bathhouse".

Consideration of history of image of christian plot of "Healing relaxed at a sheep bathhouse" in West-European and Russian artistic traditions showed that unlike sacral works, a clear iconography canon is absent in the considered pictures. In the image of Jesus Christ a nimbus and other signs of his Divinity, figure disappear given by volume of, architectural reasons and natural landscapes are shown with the elements of naturalism. Substantially general lines in the image of theme of "Healing relaxed" it is difficult to find on the example of works of the West-European and

Russian artists. It is explained by that authors unreserved a church canon, in the work follow the personal perception of the world and understanding of the represented event. Therefore among the considered works there was not similar after composition or stylistic signs of images of this plot.

On the basis of the conducted study of art analysis in sex the features of interpretation of this plot were educed in history of fine art. On the example of the known West-European and Russian sights of painting their composition and artistic receptions are analysed, and also world view basis of the considered works is reflected .

Key words: christian story "Healing relaxed is considered at a sheep bathhouse", fine art, religious painting, composition, artistic technique.